

retningsordenen spørge, om nogen optager det. (Ophold.) Da det ikke er Tilfældet, er det definitivt bortfaldet.

Berthelsen: Jeg ønsker at gøre et Par Bemærkninger angaaende Ændringsforslaget under Nr. 3 til § 4. Navnlig den sidste Del af denne Ændring er jeg ikke ganske glad ved. Inden vi gaa til Afstemning, er der en Ting, jeg gerne vil spørge den ærede Minister eller maaske den ærede Ordfører om. Der er i de senere Aaringer til en Del Byer, i alt Fald i Jylland og maaske ogsaa her i København, indført en Del Træaffald af Planker eller Bræder, som i det allervæsentligste bliver brugt som Brænde; men der er vistnok ogsaa en Del deraf, som ikke bliver brugt til Brænde. Jeg vilde gerne have oplyst om den Slags Ting skulde komme ind under Bestemmelserne i sidste Stykke af Ændringsforslaget til § 4, eller det som hidtil kan være fri Næring. Som sagt, det allervæsentligste bliver benyttet som Brænde, men en Del kan benyttes til Gavtræ. Det kommer fra Sverige og Norge fra de Pladser, hvor det tilvirkes, og der kommer ikke saa ganske lidt hertil i alt Fald til flere jydsk Byer. Det vilde, tror jeg, være uheldigt om heller ikke den Slags Ting maatte forhandles direkte fra Skib til vedkommende Brændehandler uden at gaa igennem en Handelsforretning.

Med Hensyn til Ændringsforslaget under Nr. 10 kan jeg i et og alt slutte mig til, hvad den ærede Ordfører sagde om de tvungne Fagprøver.

Indenrigsministeren (Bramsen): Jeg tror, man vil være mig meget forbunden, naar jeg ikke udtaler mig om de Ændringsforslag, som hele Udvalget har tiltraadt, og som ere sikre paa at blive vedtagne i dette høje Ting, og som jeg for mit Vedkommende ogsaa mener bør vedtages. Saa bliver der saare lidet tilbage, men særlig bliver det Spørgsmaal tilbage, som Debatten har drejet sig om i den sidste halve Times Tid eller mere, nemlig Spørgsmaalet om den delvise Indførelse af tvungne Fagprøver. Jeg vil i den Anledning begynde med at udtale, at jeg tror ikke det er rigtigt, hvad det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds (C. C. Andersen) gjorde gældende, at det var et Stavnsbaand, man her vilde paalægge Haandværkerne paa Landet. Saadan er ikke Affattelsen af dette Ændringsforslag, tværtimod giver det ved sin Affattelse efter min Forstaaelse

enhver Haandværker paa Landet Adgang til at kunne udøve sin Virksomhed i Købstæderne eller Handelspladserne, naar han nemlig aflægger Prøve. Det er den eneste Betingelse, der stilles. Det er altsaa en ganske frivillig Sag om en Mand vil aflægge Prøve, og ligeledes er det frivilligt for saa vidt, om han vil udøve sin Virksomhed i Købstæderne eller indskrænke sig til Landet, idet det kun i første Fald er betinget af, at han aflægger den beskudne Duelighedsprøve, som er foreskrevet i den paagældende By. Det forekommer mig ikke berettiget at betegne det med det meget lidt sympatetiske Ord Stavnsbaand. Jeg tror ikke, man i den Retning behøver at frygte noget, idet jeg erkender, at hvis man stavnsbandt en Haandværker ved denne Bestemmelse, vilde dens Indhold ogsaa stille sig ganske anderledes for mig.

Naar man har angrebet den delvise Indførelse af tvungne Fagprøver og den ærede Ordfører har argumenteret derimod, vil jeg derom tillade mig at bemærke, at den Argumentation kan man selvfølgelig meget vel bringe i Anvendelse. Det vil ikke være let at modbevise den ærede Ordfører paa noget af de Detailpunkter, hvor han gjorde Indvendinger mod Ændringsforslaget. Men der er ogsaa en anden Argumentation, som jeg mener, man med Føje kan opstille, og som maaske endogsaa vil finde mange Tilhængere. De ærede Medlemmer, som have stillet dette Forslag, kunne for sig hævde, at et Flertal i den nedsatte Kommission har været stemt for de tvungne Fagprøver i al Almindelighed. Fremdeles, at Regeringen i alle de Aar, Forslaget har været fremsat, har sluttet sig til dette Forslag. Og endelig kunne de sige: Rigsdagen eller rettere sagt dette høje Ting, for der er jo endnu ikke nogensinde stemt om denne Sag i Folketinget, altsaa dette Tings Flertal har ved sidste Lejlighed, ved anden Behandling ikke været villig til at tiltræde Forslaget i det Omfang, som Lovforslaget indeholdt; derfor maa vi, der troede derpaa, være berettigede til at stille vore Krav op i et mindre Omfang, saa der er Udsigt til derigennem at komme til et heldigere Resultat. Og naar man nu samtidig er kommen til Erkendelse af, at Modstanden mod de tvungne Fagprøver i det hele taget mest er fremkommen fra Repræsentanter fra Landkredse, maa man ogsaa finde det rimeligt, naar man ikke helt ønsker at opgive dette Krav, at man gaar den Vej at indskrænke Fordringen,